

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City
UKRAINIAN LABOR
 401, Pritchard Ave. and McGregor St.
 Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

SUBSCRIPTION RATES:
 Per year \$4.00
 Per half year \$2.00

РІК XII. Ч. 137 (1500). ВІСІРОК, 18 ЛИСТОПАДА 1930. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, NOVEMBER 18, 1930. No. 137 (1500). VOL. XII.

В ПЕРУ ЗАВЕДено ВОЄННИЙ СТАН; 12 РОБІТНИКІВ УБИТИХ

У південно-американській республіці вибухли розрухи робітників проти чужоземних власників копалинь міді. — Військо патрулює в майнерських містечках.

ЛИМА, Перу, 14 листопада. — У провінціях Жуїні і Ліма уряд проголосив учора воєнний стан у своїх заходах здати робітниць розрухи, звернені проти чужоземних капіталістів, головні американських, що є власниками копалинь міді. До майнерського округу Церо де Паско вислано загін піхоти з 200 жовірів. Військо патрулює вулиці майнерського містечка Маль Паско, де підчас розрухів у середу вбито 15 осіб і 25 поранено. Боротьба велася між американськими і британськими власниками копалинь та тубильними робітниками.

Між убитими є 12 тубильних майнерів, два американці і один австрійець. Три американці й кілька інших чужинців є ушкоджені. Воєнний стан є в силі в шість провінцій Жуїні, де лежить Церо де Паско, та в Лімі, де робітники вийшли на генеральний страйк.

Вибране військо патрулює всі майнерські містечка в окрузі, обитим розрухами. Воно стереже не лише копалині, але й доми та особисте майно чужоземних капіталістів.

Поліція арештувала групу комуністичних агітаторів, яких обвинувачує у відповідальності за розрухи.

Всі чужинці в сусідстві, включаючи около 350 британських та американських підданих, пізнає виїхали з округу в спеціальних поїздах, що відійшли до Ліми, віддаленої около 125 миль. Крім проголошення страйку, уряд розвязав також Генеральну Федерацію Робітників. Він заявив, що всі ті, що "підбувають" робітників до страйку, включаючи чужинців, будуть арештовані і прогнані з країни. Генеральна Федерація Робітників загрозила поширити генеральний страйк на інші південні міста, якщо її домагання до британської компанії не будуть сповнені. (Які ці домагання, про це депеша з Перу не згадує. — Ред.)

Робітники на Центральній залізній Перу, лінії, що веде до Церо де Паско, переголосували прилучитися до страйку. Копалині в районі, де маю місце розрухи, належать до американської корпорції. В останніх пару місяцях часто приходило до спорів між компанією та робітниками.

В п'ятницю, 14 листопада, у Вінніпегу відбулися офіційні номінації кандидатів на мейора, алдерменів і шкільних тростів.

Комуністична Партия номінувала своїх кандидатів на алдерменів і шкільних тростів у всіх трох вардах.

У першій варді комуністичними кандидатами є: на алдермена тов. Д. Ботлер, на шкільного троста тов. І. Лівай.

У другій варді кандидують від Комуністичної Партии: тов. М. Дж. Форкін на алдермена і тов. С. Сімкін на шкільного троста.

У третій варді комуністичними кандидатами є: алдермен тов. В. Н. Колісник на алдермена і тов. А. Білєцький на шкільного троста.

Кандидатами на мейора міста є теперішній мейор фашіст Веб і лейборит Гаймен.

У третій варді, де вибрано вже два рази алдерменом тов.

Колісника, є тепер аж 11 кандидатів.

Крім тов. Колісника кандидують два лейборити: В. Б. Сімсон (теперішній алдермен, що помагав викидати тов. Колісника з міської ради) і М. А. Грей; два від Сивік Прогрес Асоційшен (партії Веба): В. Джеймєн і Р. Кельф, та шість інших буржуазних і "незалежних" кандидатів, а саме: Д. Меклін, Дж. Ф. Паалер (теперішній алдермен, що також готує до викинення тов. Колісника з міської ради), С. Луте, Ф. Седзьяк, Т. Д. Ферлей і Н. Т. Скідмор.

Ферлей кандидує від українських фашістів виключно для того, щоб "пошкодити" тов. Колісникові, але ховається за невизначену назву "українських організацій". Минулого року, коли тов. Колісник не кандидував, українські націоналісти не ставили свого кандидата у третій варді.

ВИБОРЧА КАМПАНІЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ В ПОВНІМ ХОДІ

Виборча кампанія Комуністичної Партии у Вінніпегу є в повнім ході. В п'ятницю минулого тижня відбулися два мітинги в школах у другій варді й один мітинг у школі в третій варді. На всіх мітингах промовляли партійні кандидати, які висловили робітникам програму Комуністичної Партии в міських виборах.

В неділю по полудні відбувся у Українській Робітничій Домі великий виборчий мітинг,

на яким промовляли т.т. Деслі Моріс, А. Білєцький, кандидат на шкільного троста; М. Попович і В. Н. Колісник, кандидат на алдермена. Головав тов. Д. Хоміцький.

Ціла низка мітингів відбувається в школах цього тижня, про що проголошуємо на наступні мисі.

Партия приготує також друге число українського "Виборчого Вістника" й англійського виборчого бюлетеню.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ПРОТЕСТУ ПРОТИ БІЛОГО ТЕРОРУ В ПОЛЬЩІ

ВІННІПЕГ, 15 листопада. — Вчора вечером відбулася тут конференція робітничих організацій у Вінніпегу в справі заперестування проти білого терору в Польщі. В конференції взяло участь 18 делегатів, які заступали 11 організацій.

Конференція рішила скликати великий протестатійний мітинг у неділю по полудні, дня 30 листопада, в центрі міста. Детайл скликання мітингу позитивно в руках комітету з шістьох товаришів. Далі рішено,

щоб на мітингу виступали також промовці в українській, польській, єврейській і німецькій мовах.

Тому, що на розголошення мітингу і ренг салі потрібно фондів, конференція рішила, щоб кожна організація, зареєстрована на конференції, зложила на ту ціль по 5 доларів. Конференція збереться знову в понеділок, 1 грудня, для вислухання фінансового звіту з протестатійного мітингу.

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ ВЕТЕРАНІВ ВІДКИНУЛА ПРОПОЗИЦІЮ ГІПСА

ВІННІПЕГ. — На недавнім мітингу Манітоського Товариства Безробітних, секції в службових жовірів, А. А. Гіпс запропонував, щоб ця організація назначила делегацию для обговорення справи допомоги безробітним з ексекутивної незалежної партії праці.

Ця пропозиція була обговорена Виконавчою Радою організації, яка відкинула пропозицію на тій підставі, що не можна сподіватися кооперації від партії, якої представники в мі-

ській раді внесли й затвердили теперішню нужденну скалку допомоги для жонатих безробітних, систему афідейтвіт і т. зв. "вуд-ярд тест" для самітних безробітних та не заперестували проти недопущення делегации безробітних до міської ради і проти терористичних метод поліції супроти безробітних.

Це становище було одобрено на останнім загальним мітингу безробітних ветеранів під назвою "фінансування антидержавну діяльність" серед білорусів.

ПОЛІЦІЯ І ВІЙСЬКО ПАТРУЛЮЮТЬ ВУЛИЦІ КАІРО.

КАІРО, Єгипет, 15 листопада. — Поліція в сталевих шоломах і військо патрулюють сьогодні Каїро, як Вафд або націоналістична партія проголосила страйк на знак протесту проти невідкриття парламенту, що мав відкритися сьогодні. Вафдістські газети не вийшли сьогодні.

СТРАЙК МАЙНЕРІВ У ГЛЕЙС БЕІ ЗАКІНЧИВСЯ.

ГЛЕЙС БЕІ, Нова Скошія, 14 листопада. — Страйк у майні ч. 2 поладжено вчора й сьогодні рано майна знову працює. До порозуміння прийшло, коли премієр Г. С. Геррінгтон відбув конференцію з Р. Дж. Келім, генеральним управителем Домініон Стіл енд Кол Корпорейшен; Д. К. Моррісоном, президентом 26-го округу Юнайтед Майні Воркерс оф Америка, та Кері Гіллсманом, президентом юнійшого локалу в Фелен.

(Депеша зовсім не згадує, на яких умовах поладжено страйк.)

ПОСТРЕЛЕНО ЯПОНСЬКОГО ПРЕМІЄРА ГАМАГУЧІ.

ТОКІО, Японія, 14 листопада. — Сьогодні рано постреляно й тяжко поранено премієра Юкю Гамагучі, як він чекав на токійським залізничним дворці, щоб виїхати на військовий маневр. Атакат виконав Томео Сагоя, 23-літній член реакційної патріотичної організації, який дав один вистріл з револьвера до премієра, заки його схватили й обеззброили. Він заявив поліції, що хотів убити премієра для добра країни. Гамагучі зроблено на швидку операцію й видобуто кулю. Його стан був гірший, але вважають, що він виїде.

ПАРІЖ, 9 листопада. — Тут довіданося сьогодні, що французський уряд рішив визнати провізоричний уряд Бразилії.

15 ОСІБ УБИТИХ НА ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ.

ОТТАВА, 11 листопада. — Підчас нещасливих випадків на залізничних перехрестях у місяці серпні 15 осіб було убитих і 54 покалічених. В інших нещасливих випадках на залізничних протягом того місяця 28 осіб було убитих і 227 покалічених. Між ними один пасажир був убитий і 34 покалічених. Таке оповіщення зробила тут учора рада залізничних комісіонерів.

АРЕШТОВАНО ЗАРЯД БІЛОРУСЬКОГО БАНКУ.

ВАРШАВА, 9 листопада. — Польська поліція арештувала у Вильні голову Білоруського Банку Стеткевича і п'яток членів банкового правління під замітом, що вони "фінансували антидержавну діяльність" серед білорусів.

5 РОБІТНИКІВ УБИТИХ І 30 РАНЕНИХ У РОЗРУХАХ В МАДРИДІ

Кінна поліція напала на 40-тисячну масу підчас похорону 4-ох робітників, убитих при праці. — "Хай живе революція", гукують робітники на демонстрації.

МАДРИД, Іспанія, 14 листопада. — В центрі міста вибухли тут сьогодні робітничі розрухи, коли кінна поліція напала на йорбу з 40,000 робітників підчас похоронного походу.

Щонайменше п'ять осіб було убитих і 30 поранених у сутичці, підчас якої поліція стріляла. Кількох поранених є в критичнім стані.

Розрухи розпочалися з того, що поліція заборонила похоронному походу йти через осередок міста й напала на робітників, коли вони не послу-

хали цього розпорядку. Робітники, члени професійних спілок, ховали чотирох своїх товаришів, убитих в середу підчас завалення будинку, коло якого вони працювали.

Поліція й дивізія гвардії постійно атакували робітничу масу, щоб розгнати її або звернути похоронний похід з головних вулиць. Підчас сутички переведено багато арештувань.

Робітники, що машерували в поході, підносили оклики: "Хай живе революція!" й "Хай живе республіка!"

ПРОФЕСІЙНІ СПІЛКИ ПРОГОЛОСИЛИ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК

МАДРИД, Іспанія, 15 листопада. — Робітничі юні проголосили сьогодні 48-годинний генеральний страйк у Мадриді на знак протесту проти убивства чотирох робітників підчас сутички з поліцією в п'ятницю. Страйк входить в життєвий загрозливий стан.

Робітники спиноють трамваї, які ще ходять по місті, і два з них перевернено. Майже всі скляні стільні закріті, поспіскавши сталеві віконниці.

Поліція розганяє зібраних робітників і переводить арештування.

МАДРИД, Іспанія, 15 листопада. — Підчас відновлення розрухів поранено тут сьогодні багато робітників і переведено численні арештування.

Сорок тисяч будівельних металевих робітників покинули сьогодні рано праця на знак протесту проти брутального нападу поліції на похоронний робітничий похід, коли три особи були вбиті й від 50 до 100 поранених.

Весь бізнес в Мадриді є скляні стільні закріті, поспіскавши сталеві віконниці.

Поліція розганяє зібраних робітників і переводить арештування.

МАДРИД, Іспанія, 15 листопада. — Підчас відновлення розрухів поранено тут сьогодні багато робітників і переведено численні арештування.

Розрухів поранено тут сьогодні багато робітників і переведено численні арештування.

Сорок тисяч будівельних металевих робітників покинули сьогодні рано праця на знак протесту проти брутального нападу поліції на похоронний робітничий похід, коли три особи були вбиті й від 50 до 100 поранених.

Весь бізнес в Мадриді є скляні стільні закріті, поспіскавши сталеві віконниці.

Поліція розганяє зібраних робітників і переводить арештування.

МАДРИД, Іспанія, 15 листопада. — Підчас відновлення розрухів поранено тут сьогодні багато робітників і переведено численні арештування.

ПІДЧАС РОЗРУХІВ У ГАВАНІ СІМОХ УБИТО І 25 ПОРАНЕНО

ГАВАНА, Куба, 14 листопада. — Військо, узброєне в криси, патрулює сьогодні вулиці міста після вчорашніх студентських розрухів, підчас яких сім осіб убито, і щонайменше 25 поранено. Крім піхоти, головні вулиці патрулюють малі загони кавалерії.

Уряд хвалиться, що після проголошення воєнного стану в місті "привернено спокій."

Уряд налажив цензуру на всі депеші, що висилаються з країни, а також на газети в столиці.

Уряд закрив усі нормальні й елементарні школи в місті та підприняв інші кроки, щоб припинити протирядову діяльність студентів.

ПРИХОДИ КАНАДИ ЗА СІМ МІСЯЦІВ ЗМЕНШИЛИСЯ НА \$49,162,955

ОТТАВА, 12 листопада. — Департамент фінансів оповістив, що звичайні державні приходи Канади за сім місяців теперішнього фінансового року є на \$49,162,955 менші, як були за той сам протіяг часу рік тому назад.

Зате звичайні розходи виказують збільшення, коли порівняти обидва сім-місячні періоди. Розходи за сім місяців, що недавно скінчилися, вносили \$192,496,939, в той час, як за сім місяців минулого року вони вносили \$182,686,642.

Місячний звіт департаменту, який покриває приходи, розходи, довг і т. д. до кінця минулого місяця, виказує, що звичайні приходи за сім-місячний період вносили \$235,618,408. За сім місяців 1929 року, до 31 жовтня, приходи вносили \$284,781,357. Звіт обймає лише приходи й розходи, що перейшли через книжки фінансового департаменту до кінця місяця жовтня.

Довг Канади, який 31-го жовтня 1929 року вносив \$2,137,134,993, збільшився при кінці минулого місяця до \$2,148,732,414.

Аналіза звичайних доходів виказує, що найбільше впали митні оплати. Митні приходи за сім місяців, що недавно закінчилися, були на \$30,575,022 менші, як за сім місяців 1929 року. В цим році вони вносили \$84,094,227, у минулим — \$114,669,249.

ВИБОРЧІ МІТІНГІ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ У ВІННІПЕГУ

Виборчі мітинги Комуністичної Партии Канади у Вінніпегу відбуватимуться в такому порядку:

- ВАРДА ПЕРША:**
 СЕРЕДА, 19 ЛИСТОПАДА — GLADSTONE SCHOOL
 Osborne, Corydon and McMillan
 ЧЕТВЕР, 20 ЛИСТОПАДА — RIVERVIEW SCHOOL
 Maplewood, Casey and Bartlett
- ВАРДА ДРУГА:**
 ЧЕТВЕР, 20 ЛИСТОПАДА — WELLINGTON SCHOOL
 Beverley and Wellington
- ВАРДА ТРЕТЯ:**
 СЕРЕДА, 19 ЛИСТОПАДА — NORQUAY SCHOOL
 Euclid and Lusted
 СЕРЕДА, 19 ЛИСТОПАДА — ISAAC NEWTON SCHOOL
 Alfred and Parr
 ЧЕТВЕР, 20 ЛИСТОПАДА — ANNA GIBSON SCHOOL
 Talbot and Kelvin
- ВСІ МІТІНГІ ПОЧИНАЮТЬСЯ В ГОДИНІ 8-И ВЕЧЕРОМ.
 Дальші мітинги будуть проголошені в слідуючих числах.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TWICE WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF FRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манитобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЧОРНО-КАТОЛИЦЬКИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ

У великому нійорському буржуазному місячнику "Конкрет Гісторі" за місяць листопад вміщено статтю "The New Catholic Imperialism". Автор статті Беніаміно де Пітіс, бувши секретар архієпископського музею у Фальоренці, редактор "Giornale d'Italia" в Римі, співробітник багатьох газет і журналів, автор різних історичних праць. Отже, досить досвідчена особа.

У своїй розвідці він розповідає цікаві речі про новий католицький імперіалізм. Він каже, що дотепер місіонерська робота "святої конгрегації для пропаганди віри" в колоніях опиралася головню на перемаго або на колонізаційні активності великих держав. Місіонери йшли слідом за арміями, або були провідниками для європейських торговців і колоністів в колоніях. І хоч Ватикан старається поєднати свою "побожну" роботу з політичними інтересами імперіалістичних держав в колоніях, то одночасно він старається тепер до провадження незалежної програми католицького імперіалізму в колоніях.

Для цього на розказ папи римського недавно переведено перенес усіх католицьких місіонерів і місіонерських агентів у цілому світі, які є спеціально під проводом папського агітпропу, що називається: "Свята конгрегація для пропаганди віри". Під керівництвом того агітпропу чорного католицького імпериалізму в різних частинах католицького світу існують для пропаганди такі суб-агітпропи: патріархати, архієпископії, апостольські вікаріати, апостольські префектури — які у свою чергу поділені на 14 секцій.

До 1 січня 1930 року таких юрисдикцій, що жили тільки для пропаганди чи за пропаганди, було: в Європі 28, в Західній Азії 9, в Індії й Бурмі 44, в Сіамі й Індо-Китаю 14, в Китаю 95, в Японії 16, в Північній Африці 52, у Східній Африці 17, в Південній Африці 30, в Північній й Центральній Америці 22, в Південній Америці 33, на островах південного моря 31, в Австралії й Новій Зеландії 29.

Це не осіб стільки в кожній з цих країн, але таких спеціальних патріархатів, архієпископій, вікаріатів та префектур. І, як бачимо, найбільше з них розкидано по Китаю, Африці, Індії, Сіамі, на океанських островах.

А тепер послухайте, яка армія чорнолицівників — попів, католицьких монахів, монашок, їхніх помічників працює між тими "невірними" народами: працює їх там 163,615.

Керують цєю армією вікарії, титулярні єпископи, попи, що виконують обовязок вікаріїв та "апостольські делегати". Перелік той показує, що для навернення на католицьку віру тубільного населення колоній, папа має там 281 єпископів, 91 вікарієв єпископського рангу, 24,305 тубільних попів, яких вже напродуковано з місцевих мешканців, 29,938 висланих туди європейських попів, 226 місійних лікарів, 3,635 парохій і пів-парохій (щось в роді округів та підокругів).

Для поширення своїх виток по цих країнах, ця чорна армія заклала вже там 46,465 місіонерських колоній, має там до своєї розпорядимости 45,826 церков, 31,418 установ для виховування власних фахівців божествених справ, а саме: 5 університетів, 309 семінарів, 1,117 шкіл "superior" і 836 професійних шкіл. Армія студентів в тих школах навчає 1,521,710.

І це ще не все. Ці католицькі місії мають у своїх руках 691 шпиталів на 283,503 пацієнтів; 1,848 аптек, 1,525 сиротинців, 299 притулків для старців і 164 друкарень.

Ось яким апаратом володіє її керіве папа римський в колоніях, в країнах, що їх завоював збройною силою, а тепер безпощадно поневолює й визискує християнський капітал.

Ще до недавня політика усіх попів була — недовіря до навернення в католицтво тубільців. Тому мало призначувалося попів з місцевого населення, а вища ранга — вікарії та єпископи все були імпортовані туди з Європи. Теперішній папа цю політику змінив. Він каже, що імпортованим з Європи попам та єпископам тяжко провадити роботу серед китайців, японців, індусів, що навіть напернені в католицизм люди дивляться з недовіррм на європейських попів, як на чужинців. Отже папський агітпроп на розказ папи почав зміювати фронт. І недавно тому папа з дуже великою парадозою висявив в Римі в соборі Петра на єпископів кількох китайців і японців. Папа є той думки, що час вже нокійчити з расовим та національним упередженням, а замінити його упередженням класовим.

Нова місіонерська політика тепер така: кожний католик має двоє підчинень — одню політичному режимові своєї держави, а друге католицької церкви. Яка б там влада в даній державі не була (тільки аби не радянська), кожний католик повинен її підчинятися, а з другого боку — підчинятися своїй церкві. Але цю політична влада тимчасова, а церква вічна, тому церква є горою над владою. Це значить, що доки влада буде буржуазна — католицька церква стоїть за тим, щоб кожний католик її корився, бо "...вона від бога". Коли ж приходить влада робітничо-селянська, тоді папа її викликає й розпочинає проти неї із своїми вірними хрестоносний похід.

Друге, чим рійнитесь нова колоніяльна політика папи римського від політики різних імперіалістичних держав — це тим, що кожен ці держави жеруться між собою за колонії, то папа проголошує, що його колоніяльна політика є інтернаці-

ональна, що усі колонії належать до католицької церкви. І в цім напрямі він почав вже реорганізувати свій агітпроп, чи то пак "святу конгрегацію", яка до цього часу складалася тільки з людей європейських. До тої "святої конгрегації" тепер він вводить китайців, японців, негрів і то на правах білої раси.

Не спинюючись на тім, зараз у Ватикані провадиться дискусія про реорганізацію самого папського піднебесного полібіора, назва якого "свята колегія кардиналів". Все й туди думують увести китайців, японців, негрів, а навіть, як каже автор тої розвідки, якою ми докористовуємося для цієї статті, не далекий час, що буде знесено догму, що папою повинен бути тільки італієць.

Значить інтернаціоналізація папської держави в повнім русі. Переводячи такі імперіалістичні реформи, продукуючи єпископів з тубільного населення, папа думали не робить. Ні який польський мітрополит чи єпископ не служив би вірніше П'ялусудському, як служить Шептицький, Хомшини і ін. І зараз на розказ папи і для вище згаданих цілей вони організують в Галичині, а незадовго піchnти і в Канаді — католицький союз. Ці католицькі союзи матимуть своїм завданням в міжнароднім масштабі служити папі, а в державних масштабах — кожний підтримувати фашистську шаду, головню поборювати визвольний рух трудящих мас. А що таку роботу найкраще зможуть виконувати попи, єпископи й кардинали, назначені з народу тої самої країни чи раси, тому й зміна політики в тому напрямі папи римського.

ФАРМЕРИ БЕРУТЬСЯ ДО БОРОТЬБИ

Нужда, обезцінення фармерських продуктів та наступ компанії гонять фармерів на рішучі кроки. — Фармери околиці Кенюри заявляють, що не платитимуть податків і поставлять опір, коли б їх викнали з фармів. — Фармери в Страсбург ухвалюють, щоб західна Канада відірвалася від східньої Канади. — Ендерсон старається зменшити вражіння від цих ухвал.

Останніми часами все частіше повідомлення, що фармери західньої Канади беруться до рішучої боротьби, бо не стає вже ім терпцю. Фармери дожилися вже до того, що хоч самоту з фарми втікати, хоч тебе силою викинуть. Фермери переконалися, вже на виборчих блахманах консервативної партії скорше, як легго могла було сподіватися. І то фармери Саскечевану, найбільшої й найбагатшої на північню провінції в Канаді, провінції, яка крім доміняльного, має ще й провінціональний консервативний уряд.

Вінніпегська ангайська преса з 13 листопада вмістила довгий повідомлення про фармерські масові мітинги в Кенюрі, Саск, то в Страсбург, Саск.

На мітингу в Кенюрі зібралися фармери в кількості 500 осіб з доколичних муніципалів і після обговорення свого безвихіднього положення ухвалили резолюцію, в якій гостро п'ятують політику консервативних урядів, визиск фармерів та кличуть усіх фармерів і самі прирікають не платити податків, ставити опір, коли б їх викнали з фармів і організуватися для поставлення активного опору тому визискові, в якому вони є тепер.

В резолюції між іншим фармери кажуть: Ми добре знаємо, що представники великого бізнесу не звернуть великої уваги на наше домагання, як це показує становище останніх урядових кредиторів до фармерської конференції, де, замість дати нам допомогу, нам дали шерифа, агента капіталу, з яким ми відмовилися кооперувати. Але ми покладаємося на нашу здатність організувати себе на основі боротьби за існування. У внеску до цієї резолюції говориться, що фармери вживуть організованої сили проти провадження їхніх фармів за неплатнення такси, як це тепер практикуює саскечеванський уряд через місцеві муніципалі в часі сучасної капіталістичної економічної кризи й домагаться скасування затягнутих податків.

Кембел, доміняльний посол з тогго дистрикту, проповідував на тому мітингу фармерам організувати фармерські споживчі кооперативи, встановити якусь "монетарну реформу", знизити оплату за перевіз дров, і скасування урядом процентів на фармерські задовження. Ці пропозиції прийнято в резолюцію. З цих пропозицій одна є надто цікава — це споживчі кооперативи.

Такі, як Кембел, зорганізували вже для фармерів гвіт пул — а чи дуже ім помогли? Нехай подробують витягнуті тепер той пул з рук банкірів. Цей пул танцює тепер під лудку капіталістів, а не фармерів. Другий не менш цікавий фармерський мітинг відбувся в Страсбургу, Саск. На цему мітингу фармери ухвалили резолюцію такою змісту:

"Через загальну економічну депресію й через факт, що розв'язання цієї кризи по рецепті східних фінансових інтересів і діаметрально противні найкращим інтересам Західньої Канади — як асоціація стоїть за політику відокремлення Західньої Канади, яка має створити цілком окрему одиницю між націями британської імперії".

Коли цими днями репортери місцевої преси запитали саскечеванського прем'єра Ендерсона, що він про це думає, то він відповів, що це "Фрі Прес" вживає такого способу агітації проти консервативного уряду, і взагалі старався зменшити значиння ухвал цих фармерських мітингів.

Та ніякі консервативні політикині ніякими заявами не зменшать того, що зараз починається між фармерами. Політика консервативного уряду кинула канадійських фармерів ще в гірші злиди, як вони були до цього часу. Тарифний мур, при обезціненні фармерських продуктів, підніс ціни на всі ті продукти, які фармери мусять купувати. Бенетова політика на імперіальній конференції в Лондоні провалілася. Ціни на пшеницю останніми днями знову полетіли вниз. І ні заяви Ендерсона, ні поради Кембела не поліпшать роложення фармерів. Тільки клясова боротьба проти визискувачів, спільна боротьба білих і середніх фармерів разом з робітниками й з безробітними під проводом комуністичної партії може вивести їх із сучасної економічної кризи.

РЕВІЗІЯ В РЕДАКЦІЇ СЕЛЬ-РОБ.

Дня 16 жовтня перевела політичну ревізію в домові редакції "Сель-Роб" при вул. Гордольської 39. Забрали листу кандидатів на округ Ковель.

СМЕРТЬ СЕЛЯНИНА В ПІД-ЛІВЬСЬКОМУ ПОВПІ.

В Гаєх, пов. Бібрка, помер 18 жовтня наслідком побитів (15 й 16 жовтня) 18-літній селянин Михайло Тютько.

Похорони відбулися 20 жовтня в Гаєх.

МАСОВЕ ВІЧЕ УКРАЇНСЬКИХ СТІЛЬЦІВ У ВІННІПЕГУ

Бувші січові стрільці гостро п'ятують погроми польської шляхти на українських селах та угодовство української буржуазії і закликають усіх воїнів УГА порвати з політикою отаманщини.

В четвер вечером 13 листопада в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу відбувся мітинг бувших воїнів бувшої Української Галицької Армії. Все від якого часу кількох робітників, що були в УГА, піддали думку, що добре було б скликати гурток бувших стрільців, обговорити деякі справи, головню ті, про які вже довгий час пишуть самі стрільці на сторінках "Укр. Роб. Вістей".

Запитали вони, чи дасться ім приміщення на збори. — Вирішено було, щоб попросити цим робітникам зібратися в читальні Укр. Роб. Дому в четвер, 13 листопада, бо всі інші вечери в Укр. Роб. Дому заняті, а навіть того вечера в шкільній залі була забава в користь преси, а на сцені проба хору.

Та ще задого до означеного часу показалося, що не тільки в приміщенні бібліотеки, але й в шкільній залі не хватить місця для зібраних. Тоді на скору руку відано зібраних велику залу Укр. Роб. Дому. В залі старої друкарні сплиено правли спортивного гуртка, а пробу хору й орехстри із сцени переведено до салі старої друкарні. Це свідчить, як підготовані були товариші в Укр. Роб. Домі до такого мітингу, в який зривнулося збори на скору руку, бо, по виторію, маюся на увазі скоріш засідання невеликого гуртка, а не масовий мітинг.

Та те, що відбулося того вечера в Укр. Роб. Домі, показало, як все таки не підготовано й несподівано можна, коли треба, зробити все на скору руку. Тому в кількох хвилинах було видроблено програму, призначено промовців, і вже в тягу самого мітингу, виготовлено резолюцію.

Мітинг відкрив т. М. Ленартович і запросив присутніх вибрати голову й секретаря. Так і зроблено, після чого т. Ленартович перший дав доклад про те, як українських робітників і селян та шкільну молодь втягнуто було у світову війну, погрім у війну українсько-польську потім обернено у війну галичанів проти Радянської України, а тепер ті самі папи п'ябують вже найновішу війну проти Радянської України "через Варшаву на Київ" разом з польсько-фашистською владою.

Другим промовцем був тов. Лисець. На самому вступі своєї промови він сказав, що там ззаду сидять якісь добродії, роблять нотатки з промов й полісміхаються. Тов. Лисець запропонував цим людям перестати на передні крісла, то тут тільки чути будуть промови й тут відніше ім буде робити нотатки. Один з них послухав поради, прийшов наперед і заявив, що він заступає собою репортера ангайської преси.

Але у ту хвилю серед присутніх почувалося обурення. Почулися голоси, що у нас є своя преса й ми самі віємо писати, ми знаємо цих добродіїв, і після цього "репортер" примушений був зійтисся.

Промову т. Лисеця присутні бувші воїни УГА кілька разів переривали гучними оплесками. Коли т. Лисець скінчив і голова покликав до слова т. Штатурського, кілька осіб, що прийшли з ворожого табору на розвідку, встали й почали виходити, при чому один з них щось вигукнув про "ширих синів нешки України". В салі піднявся у відповідь голос обурення й залунали "ганьба хрусням", "геть з паньками підлизниками". Вийшовши на

двір, за ними кількома "розвідниками" тільки зашумів хідник, такого втікача завлада воми з під Укр. Роб. Дому.

Ще коли вони виходили з салі, тов. Штатурський сказав ім навздогін: "Я знаю, чому ви виходите: ви боїтеся, бо вам дуже незміло почути те, що я про вас буду казати, але я проте скажу". У відповідь на це залунав в салі сміх і оплески. Тов. Штатурський розкавав присутнім, як на самому початку війни українські патріоти в Канаді на полик єпископа Будки збиралися організувати батальйони на допомогу Францові Йосифові, як потім через те багато українських людей опинилося тут у військових таборах, як усіх українців, старих горожан Канади, що походили з під Австрії, позабавлено було права голосу, як замкнуто було потім УСДРГ "Робочий Народ" за більш-менше становище. Тут патріоти організують "січі", якісь "стрільські громади", а курячі петлюрівські генерали грають тут блазнів та роздають бувшим стрільцям якісь бляшані хрести. Це є ніщо інше, як організування і підготування до організувань нових батальйонів січових стрільців на той час, коли шляхетська Польща за підтримкою міжнародних імперіалістів піне війну проти Радянської України й лідого СРСР. Тоді цих стрільців позачинуть звідси "через Варшаву на Київ". Тому те денськис разів вже обдурені й зраджені й запродувані денські воїни, шляхті, антанті і інші контрреволюції бувші воїни УГА повинні бути обережні й гнати від себе курячих генералів і інших наймитів польської шляхти та міжнародного капіталу. Петлюрівці, гетьманці та інші жовтоблатники організують в окремі гурти бувших стрільців. Ми цього не робимо й не будемо робити. У нас є тільки одна армія — це робітничо-селянська й тільки в ній повинно бути місце тим робітникам і селянам, яких кинуто було на поле бою за чужі інтереси.

Промову т. Штатурського переривано було кілька разів гучними оплесками. Після цього промовляв т. Чучман, один з учасників різних походів УГА. Він пригадавав присутнім товаришам своїм часи й теєса, кудюю їх гонили, де вони терпіли голод, нужду, хороби, де їх ляг воми тоді, як українські отамани балювалися та розрадали народне майно. На запитання промовця, чи не так це було — чулися голоси пристакнування.

Після промови т. Чучман промовляв мітингу т. Пура перенітав резолюцію, яку усі присутні прийняли одноголосно вставанням з місць.

Після цього вивязалася коротка дискусія, як далі бути як і коли це сходиться. Усі, що забирали слово, заявили, що ніякої іншої організації стрільцької тут не потрібно, що місце їх, як робітників, ставити членами тих робітничих організацій, які тут вже існують. За те рішено час від часу влаштуувати культурно-освідомляючі зібрання, вечіркі, на яких старі знайомі по подіях 1918—1919 років українські робітники могли б ділитися своїми думками. Для цього вибрано комітет з 5-ох товаришів, який має тісно співпрацювати з освіткомом при Укр. Роб. Домі.

Так несподівано, непередбачено, але віршево відбувся в Укр.-Роб. Домі 13 листопада

одни з найкращих і найбільш-ших мітингів. А гурток — 7 до 9 присланих з ворожого табору "спеців", захопивши письмом носом, зчурнули з салі, аж за ними закурило.

Учасник.

РЕЗОЛЮЦІЯ

Ми, бувші січові стрільці Укр. Галицької Армії, зібрані в числі около 400 в Українському Робітничому Домі у Вінніпегу в четвер, 13 листопада 1930 року, вислухавши докладів і обговоривши минуле й сучасне подожження в нашому поневоленому польською шляхтою старому краю —

висловлюємо гострий протест проти польсько-фашистських огромушників, які свавільно бешкетують по українських селах, нищать українські сільсько-господарські, культурні й освітні інституції, по звирячому катують українських селян і робітників, насильдують і знущаються над нашими матерями, сестрами, жінками й доньками.

Ми п'ятуємо угодовську політику українських буржуазних партій, єпископів, отаманів, яким не досить було того, що вони в 1918—1919 році звели на манівці визвольний рух українського трудяшого народу, що вони стотисичку галицьку армію, яка вимучена кровавою боротьбою на всіх фронтах імперіалістичної війни, палала вогнем революційної боротьби за визвіля свого трудяшого народу — вони, вірні слуги міжнародного капіталу й польської шляхти, кинули цю стотисичку галицьку армію проти червоної робітничо-селянської України і, залишивши Львів польській шляхті, пішли відбирати Київ від радянської влади для царського генерала-погрошника Денікіна; —

ім, українським панам і підпанкам та новоспеченим отаманам мало було того, що тоді, коли рядове українське січове страїцтво кровавилася на широкіх просторах України, вони вили, розпутничали в Кам'янці, Подільському до Відня, забравши з собою громади галицької армії, здерті з трудюого українського населення;

українським панам, єпископам і отаманам мало ще дванацятьлітній страждань трудового українського народу під окупантською польсько-шляхетською владою — повторюємо, ім того всего мало було й — вони й нині, як нікчемні раби-підлижки міжнародного капіталу й польської шляхти, творять угоди з польською шляхтою та мостять шляхи для нових жертв українського народу, пригортаючи разом з П'ялусудом полати його "через Варшаву на Київ".

Гостро протестуючи проти нечуваного польсько-фашистського терору в Західній Україні, й п'ятуючи продажно політику української буржуазії, ми, бувші воїни Української Галицької Армії, закликаємо усіх січових стрільців, що опинилися по цей бік океану, як і в старому краю, зрвати з політикою українських отаманів як в старому краю, так і по цей бік океану і думатися тільки в робітничих організаціях і йти під гаслом класової боротьби —

За визвіля Західньої України зпід польської окупантської влади і зпід опіки української буржуазії, а за прилучення до Радянської України!

Геть польсько-фашистських насильників з наших земель! Геть їхніх слуг — українських панів і отаманів!

Хай жие визволення революційна боротьба українського трудового народу! Хай жие Радянська Галичина в залузі з Радянською Україною!

Слідами карних загонів по селах Західної України

СЕСІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК ПРО ТЕРОР НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

В Києві відбулася 31 жовтня сесія Всеукраїнської Академії Наук. Відкривавши сесію, голова ВУАН академик Богомолець звернув увагу присутнім на скажений терор польської шляхти на Західній Україні, який не дивлячись на заяви польського уряду й преси, провадиться далі.

Академик М. Грушевський повідомив, що ВУАН отримала заклики від львівського Наукового Товариства ім. Т. Шевченка за підписом голови К. Студинського і заст. В. Левницького, в якому Т-во Шевченка повідомляє Всеукраїнську Академію Наук і всі наукові установи про нечуваний напад, що його зорганізували польські фашистські студенти разом з польською буржуазією 14 жовтня у Львові на Т-во Шевченка й інші українські установи. Ці погромницькі напади сприяють усякму науковій роботі на Західній Україні.

— Всеукраїнська Академія Наук — каже М. Грушевський — повинна відгукнутися на братню просьбу Наукового Т-ва ім. Шевченка, звернену за допомогою до цілого світа, а перш всего до нас. Те, чого не є в спроможі зробити Наукове Т-во Шевченка в підремонтованих умовах, ми повинні взяти на себе й звернути увагу наукових сил цілого світа на ганебні наруги над українською культурою й українським населенням. Я прошу — закінчує Грушевський — завідомити цілий науковий світ про ті страшні події, які відбуваються на Західній Україні.

В дальшій обговорюванні цієї справи нап'яковано продажу ролю митрополита Шептицького, Левницького і ін., що запрошують український народ польському фашизмові.

Для вклячення резолюції по цему питанні вибрано комісію, в склад якої увійшли: академик Грушевський, академик Кравчук та професор Камішин.

ДИКУНСЬКІ ЗНУЩАННЯ ПОЛЬСЬКИХ БІЛОБАНДИТІВ НАД ТРУДЯЩИМ НАСЕЛЕННЯМ

Німецька газета "Кельніше Цайтунг", орган народної партії, вмістила листа від свого варшавського кореспондента про терор на Західній Україні.

Ми на цему місці тільки вкорті подаємо витяг з описів цього кореспондента.

На населенні села Гусичі; бобрядського повіту, наложено було контрибуцію, яку село мусіло виплатити в протигу двох годин. Віт і 8 селян виставили по 50 різок. Удани наказали селянам одітись по святочному виду, вистроїтись в ряди для "виряджування" в села уданів.

Того самого дня польські удани відідали села Старий й Новий Ярички. Там побили 30 селян.

Тяжко й масово бито селян в селі Підберезе, коло Львова й ограблено кооперативу.

З села Германів селяні втікли в ліси, а в Городославичах знищено читальню й бито селян по голему тлі за відомою системою.

В селі Курвичі, тернопільського повіту, польські удани масово били селян нагами, переганяли крізь риди шмигунтів й заставляли кричати: "Нехай живе Писудський".

В городецькому повіті найдище потерпіли села Ставчани, Обощин, Борятів і Керниці.

Всюди наложено величезні контрибуції, всюди масові побой. В тих селах від побиття вмерло п'ять селян між ними один віт.

Масові биття селян в Купчинцях, а в селах Дольчани і Домагоричі замордовано кількох селян.

В селі Покропівка, тернопільського повіту, поліцейський загін масово бив селян й заставляв співати "еще польска не згігнела", цілувати землю та примовляти, що це земля польська й проклинати Україну. Зруйнували кооперативу, товари викликали на вулицю, цодили керосиною й запалили.

Те саме відбувалося в Пращеві та в Привитії. В цему селі скатовано так, що й пізнати неможна, трох учнів, віт та й 20 селян та селянок. У вісімдесяти селах побито й поив. В селах Михайлівці, Журівці, Восточині і Григорівці, рогатинського повіту, поліція притримувалася спеціальних метод катування селян: селянам звязували руки під колінами, обличчя звязували мійками й так їх лежачих били в п'яті.

Такі й багато подібних подій описує вище згадана німецька газета від свого кореспондента. (Дуже можливо, що тут назви деяких сіл перекручено.)

КАНАДІЙСЬКА ПШЕНИЦЯ І БРИТІЙСЬКИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ

Коротке прослідження теперішніх труднощів, з якими зустрічається зараз канадійський імперіалізм у вивозі свого найважливішого товару — пшениці, киє ясне світло на безвихідне положення, в яке ця країна попала через свій імперіалістичний характер та дасть нам також картину міжнародних суперечностей, в якій Канада є замотана, а не менше також взірць зростаючого диктилізму до британського імперіалізму.

Ліберальний уряд провадився головню завдяки своїй програмі взаємної переваги торговлі з Британією, який включав, розуміється, деякі уступки з боку канадійських фабрикантів в заміну за продаж пшениці в Британії. Проти цієї програми уступків поставилася гостро консервативна партія і її послідовники, які є найвпливисті між канадійською

буржуазією. Коли прийшов до влади крикливий бомбастичний імперіалізм Бенета з його домаганням "Канада перша" і переважними торговельними договорами, замість неясного "преференційного відношення, перед ним стала далі до розв'язки найбільш лехуча для канадійської буржуазії проблема продажу канадійської пшениці на чужих ринках.

Продаж пшениці — лехуча проблема.

Продаж канадійської пшениці ані на крихітку не значить, що ці гонителі за зисками мляють будьякі цирі, почуванням для канадійських фермерів. Навпаки, їх мотиви, є мотиви буржуазії, що рада б вдержати економічну стійкість у своїй торговлі з чужими країнами і в зв'язку з цим пшениця, як найбільший окремий вивіз, стала осередком їхньої уваги.

З інших жерел повідомляють: Язловські удани вчинили страшні погроми у селах Яжові, Кобильніч, Східниці, Мразниці, Буневі, Мликах, Хотумці, та місті Краківці. Перед приходом удан селяни портикали в ліси. Тих що попали уданам в руки, тяжко покатовано і кількох замордовано. В Яжові замордовано жінку управителя школи.

В Коцурові з 18-ох побитих селян тільки п'ятьох виважало. В Миклашівці погромщики зруйнували кілька хат, позривали з багатьох хат дахи, розвалили стіни, зруйнували кооперативу.

В Борщівцях "поліцейні погромщики насилували й знущалися з жінок.

Такі самі донесення наспівають з інших сіл. В Чижикові помер двадцятилітній хлопчик, якому жовір проколєт багнетом живіт.

Все це робиться після того, як уряд Писудського й польсько-щляхетська преса проголосили, що карні загони з Галичини відтягнені.

Іх буде відтягнуто тоді, коли третій витягнуті урядові погромщиків з Бельведеру мотузок на суху гілляку.

АРЕШТУВАННЯ ДІТЕЙ!

Постерунок поліції в Козовій пов. Бережани повідомив, що хтось укрив і ушкодив дрига між головами і остерігаючим сигналом. Біля Потупор в тім самім сигналі усунув коліри, що має 11 років, Стефана Бабя 10 років, Івана Галаца 8 років, Івана Пителя 9 років, І. Гринька 9 років. Всі вони зі села Курвенов. Бережани.

Фашистський Польщі дозволило бути першою державою в світі, що саджає до арешту 8 літніх дітей. Це більше ніж варварство — це щляхетсько-польська культура!

АРЕШТУВАННЯ СЕЛЬРОБІВСЬКИХ КАНДИДАТІВ.

Дня 19 жовтня поліція в Торговиці, повіт Дубно, арештувала кандидатів держ. листів Сель-Роб'Єдності Олександра Бугаєва. По кількох годинах відправлено його до тюрми в Дубні.

Вночі з 22 на 23 жовтня вдерлася до судового будинку в Рожитові невісліджені люди та порозкидали акти у карнюту відділі, а частину спалили в печі.

ФАШИСТСЬКЕ СВІТЛО

Польська влада палить українські культурно-освітні інституції і в цей спосіб виконує подвійні гасла: перше, що "культурні установи повинні бути жерелами світла"; друге — виправдує титул, що "Польща стоїть на сторожі цивілізації на сході Європи". (Малюнок московської "Правди".)

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

КРОВАВА РОЗПРАВА В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ ЗРОСТАЄ ДАЛІ.

Львів 23 жовтня. Вчорашній день приніс нові жахливі повідомлення з усієї Галичини. В селі Кутузіві під Львовом збито до смерті 18 селян. У Винниках побито відомого українського історіографа Василя Лукчука.

ВІДДІЛ ПОЛІЦІЇ В КЛЕПАРОВІ, ПЕРЕДМІСТІ ЛЬВОВА.

В четвер, 23 і в п'ятницю, 24 жовтня перебував у Клепарові (передмістє Львова) відділ поліції, зложений із 20 людей. Поліція перевела ревізію майже у всіх українців Клепарова. До лінійки у Львові привезено 16-літнього хлопця, вихованка смертя Івана Олійника.

АРЕШТУВАННЯ В БРОДКАХ.

Село Бродки, повіт Львів. 14 жовтня ранком перевела поліція ревізії у господарів Івана Гордостуна, Михайла Гринчишина, Теодора Цимбала, Семєна Возного й Олександра Хоминького.

У Михайла Гринчишина перевірено ревізію 2 рази

Підчас ревізії знайдено арізаційні карабіни. Арештовано його сина Грицька Возного.

Підчас ревізії у Олексі Хоминького поліція підкинула "Сурму", а коли присутній при тім громадський поліцей звернув увагу кажучи: "Пане не підкидайте, бо бідний хлоп за дармо буде терпіти", дістав від поліціанта по "морді". Порубано підлогу, здерто стріху. Збіжжя, муку перемішано з битим шклом і наципами і це все злито нафтою.

Арештованих Грицька Возного і Олександра Хоминького відставлено до Львова.

Рогатинська поліція арештувала 25-літнього ученика 7 класу розв'язаної української гімназії Андрія Лісового з Підгороддя. — У Коломиї арештували Ос. Кузьму. — В Городенці 16-літнього Ром. Олійка. Хлопці зізнали, бунітом Олійка хвалився їм, що підпалював стирти та писав аноніми до поліції. — В Коломиї арештували Надію Кочивну, гімнаб. Я. Лукавського. Їм закидають принадлежність до УВО. — В Рогатині арештували під закидом принадлежности до УВО Нестора Кіта, учня 8 класи гімназії, Мих. Величка,

селянина з Вільхової й Ольгу Величко, ученицю 8 класи гімназії.

В Олесюк коло Золочева арештували секретаря місцевої читальні "Просвіти" Мороза. Він сидить в арешті окр. суду в Золочеві.

Львівська поліція перевела ревізію в стюара Чудака. В нього мали знайти "складницьку" найновішого числа "Сурма" та вдовз і летючок УВО.

Дня 5-го жовтня, в неділю рано, зв'язилася в селі Розгалові, пов. Зборів, поліція поморинського постерунку, підсиленна сусідніми постерунками й агентами та почала трусити й арешти. Між іншими зробили основну ревізію у голові місцевого "Дур" Ілька Стефанішина. Після цілоденної "нацифікації" приарештували 5 дубовиків, а саме: Ілька Стефанішина, Теодора Коваля, Михайла Стефанішина і двоє братів Сенчишинів, яких забрали на постерунок до Помор'я. Цілий тиждень опися повторили арешти громадян Розгалова.

СЕЛЯНИ З КУРОВИЧІВ І ДООКОЛИШНІХ СІЛ ПОВТІКАЛИ В ПОЛЯ.

Субота, 25 жовтня прибав до Курович "нацифікаційний" відділ поліції.

В суботу, 25 жовтня, прибав до Курович 16 поліціантів. Відділ прийшов до поміч місцевого постеруноку, щоб перевірити в Куровичах і в околиці "нацифікацію".

Поснідавши (казали знести 16 курей, сто яець і 20 кільограмів яблук), вибралася в суботу до доколичних сіл Печиній й Солови.

В Соловій розкинули стіжок у Федька Макогонна. В учителі Гр. Малачука розкинули ніч. Щоб не було сліду, остро підказали, щоб до ранку наступного дня ніч була відбудована.

Вечером вернули до Курович і бенкетували до 2-го год. вночі. Харч принесли селяни. Решту забрали в кооператив на рахунок громади.

Підчас бенкету один поліціант сказав: "Єдна баба в Печинії не хдила отвожиди скіпичні, то достала так, же не вем, чи до рана витішма".

В неділю відбулись ревізії в куровичах селян. Поліція була в Івана Сіранта (перекинула все в хаті), Івана Прошіві-Ситника, в Олексі Сіранта, якого питали за сином Кузьмою, начальником Лугу, та в інших селян.

ШПИТАЛІ НЕ ПРИЙМАЮТЬ ПОБИТИХ.

Багато селян, побитих підчас карних експедицій по селах, звертається до львівських шпиталів, щоб прийняли їх на лікування. Управи шпиталів категорично відмовляються від лікування побитих селян.

Велика кількість побитих та порубаних селян, не маючи лікарської допомоги, дістала зажаження крові.

В "Народній Лічниці" в Львові, вул. Петра Скарги, лежить тепер 78 побитих селян з Яворіщини, Бобрецьчини й з львівського повіту. Лежать по двох на одному ліжку.

ПАПА РИМСЬКИЙ І ПОЛЬЩА.

"Сельроб" ч. 205 на 4-ій сторінці в статті п. з. "Що чувати" пише:

В Римі був польський міністер Янта-Пелчницький. Віддав папу римського, Папа римський передав через нього благословенство польській владі й марш. Ю. Писудському.

ЧАН-КАЙ-ШЕК СТАНУВ ПІД КОМАНДУ ПАПИ.

Диктатор Китаю, відомий кат китайської революції Чан-Кай-Шек прийняв католицьку віру. Хрестини були 23 жовтня ц. р.

Протирадянський блок імперіалістів покладає великі надії на Чан-Кай-Шека. Чан-Кай-Шек має вдарити на Радянський Союз зі сходу.

АРЕШТУВАННЯ ПРОЛЕТАРСЬКОГО ДІЯЧА.

"Газета порана" сповіщає, що в зв'язку з арештами і трусами діячів Сельробу з минулого місяця, львівський судний суддя велів арештувати бушного посла Сельробу Михайла Путька, що мешкає в Бересті. Арештовано перевезено 21 жовтня до Львова.

ШОДЕННІ РЕВІЗІЇ В ЗАШКОВІ, ПОВ. ЛЬВІВ.

Місцева поліція в Зашкові переводить, почавши від 13-го жовтня щодня ревізії в місцевих селян. В п'ятницю, 24 жовтня, прийшов до поміч відділу львівської поліції. В суботу (25 ц. м.) арештовано в Зашкові студента Любомира Лямпику.

Селяни скриваються до по-ліцей.

Не забувайте про пресовий фонд наших часописів!

і тут виказується перша суперечність, про яку в цій статті пишеться. Коли вивіз пшениці має таку важку позицію в закордонній торговлі Канади, а цього на дається заперечити, в цей самий час її продаж за кордоном вимагає привозу з інших країн мануфактурного товару, а це не на некористь канадійським фабрикантам так на домашньому ринкові, як до певної міри на закордонному. Ці жалі канадійських фабрикантів пояснюють в значній мірі оці викрутаси, що такі нагаляють в маневруванні Кінга і Бенета з британським імперіалізмом, щоб захопити найбільший пшеничний ринок в світі — Британію.

Світова пшенична криза погіршила це положення. Разом із збільшенням засівної пшеничної площі в країнах, що продають пшеницю, світ відвертається від пшениці. Це пояснюється збільшенням трудових мас. Коли пшениця є нища в ціні, як будьколий перед тим і тим неначе дає нагоду відвернутися від дешевшого жита, все ж таки велике збільнення

мас зменшило покупну їх силу і вони не можуть купувати багато пшеничного хліба. Статистичне Бюро Сенфорд-Іванса, яке уважається авторитетним щодо фермерської статистики, в одному із своїх звітів дало таку заяву:

"Європа починає шукати дівиде поживи... континент Європи може без труднощів зменшити привіз поживи і був готовий зменшити одну десяту пшениці, якої він вживає на хліб і печиво, заступаючи це бараболями і житом. Європа може зменшити свій попит на пшеницю з закордону в 200-мільйонів бушлів річно, а цього вистарчає, щоб зломити будьякий ринок. Світ потребує пересично 12 і пів мільйона бушлів пшениці щотижня, а країни, що мають надвижку, можуть вислати 18 і пів мільйона бушлів на тиждень протягом року."

Бенет ступився з провалом в Лондоні.

Імперіальна конференція зустрігалася в скалах суперечностей між домініальною буржуазією,

а британським імперіалізмом. Головним голосом конференції було — пряме домагання Бенета, поперед представниками інших доміній, дістати дійсний монопол на вивіз пшениці на британський ринок, а в заміну він не обіцяв нічого намацальному. Дійсно львів тарифу, встановлена перед виїздом Бенета, була достаточним показником, що Британія не може надіятись на ніякі уступки з боку канадійських фабрикантів. Будучи припертим до крайності митовою тарифою Смута-Гавеля, переформованою американським президентом Гувєром, яка карає Канаду до розміру 34% до 41% на всіх фермерських продуктах, консервативний уряд Бенета був змушений усеїтати чужу пшеницю з британських ринків і дістати львів частку того ринку для Канади. А це означало податок на чужу пшеницю, або — після слів британського політикерів — "податок на поживу" річ не знава в Британії від часів Кобдена, це означало б усунення збіжжєвих зак-

помимо протекційного звротору в політиці Британії, що його замітив радянський економіст Варга і присвятив йому спеціальну статтю, є очевидним, що британські політикери всіх закрасок не відважаться заризикувати свої політичні карки через піднесення цін на хліб. Треба мати на тямі, що хліб становить далеко важлишу поживу для британського робітника, як для канадійського, бо інша зернова пожива є мало вживана в хаті британського робітника. По цім, як кожн буржуазна партія, починаючи від МекДоналда до Болдвіна, розважувала політичне значіння пропозиції Бенета, йому даю остаточно відповідь, після якої Бенет лишився далеко позаді з британським ринком на канадійську пшеницю.

Це є одно з найважливіших, що сталось у відносинах доміній до Британії від часу справи Іраку. Хоч Британія потребує домінійських ринків для своїх фабричних товарів, вона не може ані на хвилину спротивити собі ті країни, які є далеко більше потрібні для її тор-

говлі, як Канада, власне Радянський Союз і Аргентина. Від закінчення війни, британське різництво значно підупало і питання про землю, часто недовиконане комуністами, коли говорять про Британію, є дуже гостре. Це питання буде загострюватися головню тепер, коли радянська пшениця побиває не тільки канадійську пшеницю в ціні, але й британську. Засівна площа, призначена на продукцію пшениці в Британії зменшилася в 1,300,000 акрів від 1914 року. А це означає, що залежність Британії від довозу пшениці збільшилася до той міри, до якої зменшилася домашня продукція. Це мало своє значіння при рішенні протидати мита на чужу пшеницю і проти роблення Британії виключним ринком для канадійської та австралійської пшениці.

(Далі буде.)
Леслі Моріс.

Член організації, що не чітє своєї газети, подібний до того господаря, що не оре своєї ниви.

Визвольні бої українських трудящих на Буковині

Лист, надісланий до "Укр. Роб. Вістей" впрот з румунської тюрми в Чернівцях, від одного вожатого визвольного революційного руху трудящих мас Буковини.

В МИРУ ПОГЛИБЛЕННЯ ГОСПОДАРЧОЇ КРИЗИ ЗРОСТАЄ РЕВОЛЮЦІЙНІСТЬ ТРУДЯЩИХ

Чернівці, Буковина.

Чим більше до імперіалістичної війни, у якій міжнародний капіталізм бачить єдиний вихід зі своєї глибокої кризи, тим тій і жахливіші умовини стають для революційної боротьби працюючих за їхнє соціальне й національне визволення. Фашистська влада, яку заграничні капіталістичні класи Румунії в обличчя національній-дариїстичної партії, не виконала тих завдань, які було їй міжнародним капіталом поставлено.

Найголовнішим завданням румунської фашистської влади була підготовка Румунії до імперіалістичної війни шляхом консолідації господарських стосунків і поборова господарської кризи країни власними силами та безпосереднього знищення революційних класових організацій робітників і селян. Румунський фашизм не вів на час справитися з цими завданнями,

НЕ ЗДАВИТИ ФАШИСТСЬКІЙ ВЛАДІ РУМУНІ ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ

Притакаємо тільки позначкою процесу на Буковині. Конференція українських селян і робітників у лютому 1929 року, що покликана до життя партію Визволення, завдяки і кривавий бій фабричного і парвотавого пролетаріату зі соціал-фашистами і владою за постанову каси хорих при нагоді виборів до цієї установи, сесування революційних червоних професілок у Чернівцях, насильне закриття цих професілок, арешти, голодомор і процес десятиків робітників за ці професії, 1. травня, криваві 1. септима 7. листопада, процес і засуди Червоної Помочі, 1. Краєва Конференція Червоних Професілок, її арешти і засуди, демонстрація безробітних і червоних професілок в день судної розправи арештованої конференції професілок, акція комсомолу в пам'яті 13 грудня 1918 р., де румунська влада стріляла в Букарешті на театральній площі з машинних крісів до демонстрації робітництва і т. д. Ці всі пригоди тут події свідчать з одного боку про те, що і буковинський працюючий почали революційну боротьбу, а з другого, що вплив компарії дубався вкв і на Буковину.

Але й це каже нам також про імперіалістичну війну, яку ми жодуть як кави води. Наші румунські фашисти приготували війну. Не вважаючи на страшенну кризу господарства, влада викладає тисячі мільярди на зброєння. Мільярдів замовлення в заводах Шкоди, купно вощих кораблів, мілітаризація фабрик, новий військовий закон, воєнні договори і т. п. — це матеріальна підготовка війни. Військові паради, культ героїства й патріотизму, воєнні фільми й література, писання про війну в газетах — чим принапчивається уми до війни, та кампанія найбруднішого способу й демогації проти Радського в парі з мілітаризацією спорту й школи — свідчать теж за підготовку до неї. Підготовка цієї й не маскується — вся пануюча класа стремить до війни.

Оті воєнізатори застосовують свою підготовку до відповідного стратегічного плану: укріплення, воєнні пристави й кораблі, тяжкі гармати і т. п. Вони мають страх перед вступом на радянських територіях, думаючи, що всяка армія, яка туди зайде,

хот і як ревно забрався був до діла. Господарських відносин не тільки, що не встановлював, але своєю фальшивою політикою загострив кризу до невипносності. Господарська криза, що лягла тяжкою аурою на весь промисл, сільське господарство й торгівлю і довела вже майже до цілковитого застою і поденних банкрутств великих і середніх підприємств, давить робітництво безробіттям, скрайовою нуждою та голодовою смертю, а на мізерію дрібних селян і ремісників додає податок, що десяти тисячів їх зводить на безраціний стан. Ця господарська криза росте з кожним днем і ще не дійшла свого найвищого — чи вірніше найближчого стану.

В міру поглиблення господарчої кризи аррало й росте недоволення широких народних мас та революційність працюючих. Тому нагінка влади не знала міри й границі.

той терор і ті жахливі умовини, які створив для класової боротьби румунський фашизм. Особливо жасраво показалося це в засудах, що не в широких судах, а вироками судистів, або место спянтих лютою злочинних мстників. Ці засуди, що їх в Чернівцях диктували, є справжнім виразом класової ненависті. За приналежність до Червоної Помочі присуджено кару від 15 до 18 місяців, по кілька тисяч гривні і по кілька літ страти громадських прав; за участь у демонстрації по 1/2 до одного року, а одній 19-літній дівчині навіть 2 роки і т. д. Терор цей прирав небувалих у Румунії розмірів.

Цього революційного руху влада здавити не вдається, бо військ, безробіття, літніція, нужда і т. п. сильніші, як арешти, катування, процеси, тюрма та переслідування. Підсудні бядорі і поступають мужиком. Демонстрації по драконському засуді піднімали "Інтернаціонал", інші на процесях виступають самовпевнено з піднятим червоною знаменою і т. п. Не відтрашувать їх додаткові дисциплінарні кари. На дворі поринає весь рух все більше в піднімає, де сильніше буртує, але для влади «тає невловним».

Та це розходження не єдине фактичних приготувань війни. Але ці приготування йшли для міжнародного капіталу за пиняно, і в інтересі прискорення цієї підготовки Румунії на рікано, поселив він фашизм військовим чинником, уможлививши поворот програмного кореля до краю. Зараз по приходу короля були спроби встановити військово диктатуру, але виявилось, що це був би за небезпечний крок, тому скріплено тільки доптерішню владу, владу до 4/5 явного фашистичного режиму.

Можна собі тепер уявити, як могло розгорнутися на такому фоні життя і діяльність української робітничо-селянської пар-

Ті Визволення. Партія Визволення завдала цілком переклидуючій і напастей з боку влади і кожен загострів утрати революційно-класових організацій павало на Буковині перше

ЗА ВАЖКИХ УМОВ МУСИТЬ ПРАЦЮВАТИ РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКА ПАРТІЯ ВИЗВОЛЕННЯ

Фашистська націонал-нараїстична влада, дбаючи про іласть своєї пртії в майбутньому, створила для себе новий адміністративний закон. По цьому новому закону відбувалися з початком цього року вибори до громадських, сільських і повітових рад. У повітових виборах партія Визволення не могла участі у виби Роб-Сель Спілки, що є власником знака, який потрібний для-аголєнення літнім Роб-Сель Спілка не функціонує, тому, що в компарії Румунії стався розкол, який спаралізував її цілком і вже більше пів року зробив її нездатною бути організатором і провідником революційного руху і революційних сил. Отже з виби Роб-Сель Спілки партія Визволення не поставила літ до повітових рад, але дала паролю голоїні анулювати.

І в самому червонощому окрузі було анульовано поверк 5,000 голів. Це розвалило фашистську владу до крайности. Почався люта нагінка. Нагінка була так сильна, що прямо не можна було центроно з селом порозумітися. Хто з центра рушався за місто, того завернули шинки або жандарми. Хто запідозрили їх хотін підчас виборчої кампанії з села вихити по в'язок, того арештовано сейчас. А прате в 22 громадських постаново літ до партійним знаком (скура й молот), а в десятках інших громад ставила селянська бідога і близька частина середняцтва своїх кандидатів під різкими видами.

Сільська бідога і близько до неї середняцтво поведи при цих виборах уперше на Буковині організовану боротьбу по класовій лінії проти всіх своїх класових ворогів — поміщків, дуків, попів і темників. Ця боротьба була не легка. Владо арештувала до грощила, пош, а соціаль-фашисти, націонал-пар-

ЗААРЕШТОВАНИХ СЕЛЯН КАТУЮТЬ ЖАНДАРМИ ПО ТЮРМАХ

Селяни арештованих мурдували жандарми буками, прикладами, залізяж, морили по пинині голодом, і набилизувалиши ех, гонили їх шпанаєм пішки до Чернівців на охрану тощо. З деяких сід ранами людьми три тижні, їм дігнали до Чернівців. Біди 800 селян було арештованих. До охрани пінгавно яких 200, а суд затримав 97 селян.

Всім селянам зроблено акти обжадування за "пропаганду комуністичну, ширення комуністичних підбурюючих маніфестів", у інших знов читання "забобеної" субверсивної газети "Борець", а знов у інших "приналежність до тайної комуністичної організації Визволення", за "агітацію проти держави і суверенного ладу за соціально-революцією, агітацію проти церкви та за відібрання паням землі...", яким актом жадється карі від 5 — 10 літ тюрми і від 10,000 до 100,000 лейв гривної. Тов. Стасюк маде саме, а кромі цього ще за "похвалу Радянського Союзу". Селян не поставлено параз перед один суд, лише поділено їх на багато групок від 3 — 8 і віддані під суд кожного окремо. Це для того, аби омшнути великого процесу. Засуд відбувся кожню проти 10. Засуджено 3-ох по 8 місяців і 6,000 гривні, 2-ох по 5 місяців і 6,000 гривні і 5-ох по 3 місяці і по 2,000 гривні. Процеси прочих відбудуться здебільшого осіню. Багатох нутить суд де

на цю партію. Чим душе ріс терор, тим більше ударів павало на партію Визволення. Найбільше і найтяжчі удари пошарились на партію Визволення од тако-ж минулої зими й весни.

зрיותі й інші випрокували, до носили, позбавляли заробітку, а навіть організували хуліганські банди для побиття кандидатів і членів нашої партії. Та де все не могло стримати сільську бідогу прошесть своїх кандидатів до громадських і сільських рад, а полудки владою їм захопити цілі ради в свої руки.

Ця обставина, що помимо терору і помимо пірваного аянзу з центром бідиції ставили своїх кандидатів та повелі організувати класову боротьбу, що є нагальним доказом високого рівня класової свідомості; привели владу в бісність. Розуміючи добре суспільно-політичну вагу цього, що вибори ці виявили на аверх, і знаючи, що це заслуга виключно партії Визволення, кинулася влада розгромлювати партію. Ті ради громадські і сільські, що дісталися в руки партійців Визволення, владу сейчас поарештувала, домірку ЦК партії обжидла своіми гонимим і хто навішував в локаль, арештувала. Летючки виборчі аяла — і це була причина арештів. Газету "Борець" конфіскувала, а потім і заборошила цілком. У партійцалі і в членів робили через 2 — 3 днь тюрми і забирали без розбору, що захотілося. У партійцали робили охрану троє раз в 2 год. нічку — а в сумешних локалях культурних установ удерлася без свідків і забирали звідти, що пошало підруки.

До кримінальних річей належить і фотографія т. Павліяцького з Сель. Роб. послани з Варшави. Попали владі такі "кримінальні" річи, як адреси переддлатників "Борці" і т. п. Вліцці забрала влада всі числа "Борці" від початку до останнього і не оставила нам нічого, далі заарештувала й т. Стасюка, редактора "Борці" (ст. Голтинич, Лушуляк, Галицький і т. п. судили вже замкнені).

Про значіння цього процесу і селянських процесів нашимо іншим іншим радом. А цього вистає Вам, аби зрозуміти наше положення. Буржуазна преса замовчала так арешти, як і процеси. То саме націонал-патріоті і соціал-фашисти. Оті останні стараються використати і засуди і терор, що проти нас продовжується не зменшено силою, аби паніково підкопсити наші впливи. З їх боку поведася шлана агітаційна кампанія. Терор, арешти і Стасюка та квоцет Роб. Сель. Спілки довели до того, що партія наші не поставила до доповдання виборів у парламент свого кандидата, що побетановці терору коначним було, захитали слабодухих і невідомих, а побіда реакціонера Дугчака на головний програмній точі збройної інтервенції проти Радянської України ширить межи українськими працюючими дальший розклад.

Виростає нам труднощі це й з того боку, що ми не могли дати допомоги родинам арештованих селян, а навіть їм самим, у суді не можемо ставити адвокатів, бо не маємо чим платити. Завдання перед нами куди

важчі і більші, як раніше, а руки в нас звязані. А Ви, товариши, що раніше це деколи призналися до нас, тепер не шште нічого і не послабте ніякої підмоги. Посцайте-ж її те пер. Нам треба грошей сейчас: заплата декадо, оборону праву селянам і їду в тюрмі, допомогу т. Стасюкови, що находиться в поганих стосунках, на заходи видавати нову газету.

Серед нашої кризи ми тут не зберемо нічого і ніяк. Без гроша пропаде багато досягнень. Ми не певні, чи це писмо піде до вас, чи в руках охрани останется — але шште пробуємо це цей раз. Якщо цей літ дібється до Вас, то піншліть його СУРО та просить вибачення за нас, що це умовини такі, що багато літв не можемо риночасно писати.

Про нашу ситуацію випробіть собі самі образць і зрозумітьте, перед таких обставин навіть такий малий але здоровий організаційний чинник, як Визволення, набирає ваги і заслуговує рішучо на підтримку всіх однодумців і товаришів.

З дорученням і товариським привітом,

Один з катушків.

СВЯТКУВАЛИ РОКОВИНИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО ЖОВТНЯ

Савт Поркопай, Онт.

Дня 7 листопада, пролетаріят Савт Поркопай, зібравшись вечером у Філіпдськомі Робітничім Дому, масово задемострував здобутки Жовтневої революції.

Хотів це був робочий день, все таки величезна сада була заловнена тими визискуваними масами, що ціле життя дивають армо неволі. Ці робітничі й робітничі прийшли довідатись про значіння Жовтневої революції, здобуток робітників і селян в Радянсьім Союзі, про успіхи в соціалістичному буденіщній патрістичного плану і вагалі про стан культурно-економічний в однокій батьківщині несеїтняного пролетаріату на далекому сході.

Про все це зібране робітництво й довідалося агаданого ввєра від бесідників, котрих було 5. Кожний з них старався вивістити все життя робітника й селянина в Радянсьім Союзі таким, яке воно в дійсності є, а не так, як його представляв буржуазна й вся контрреволюційна преса.

Також було висленено режим господарсько-фашистської влади над українським населенням в Західній Україні після того ухвалено резолюцію протесту проти нечуваного аянцування польської фашизму над трудящими Західної України.

Робкор.

"СХОВАЙ ПІСОК ДО ВИХОДКА"

В недільних фашистсько-польських газетах появилася нова "розмова" Пилсудського. Починається ця розмова бюджетом, а кінчиться послами. Найважливіший уступ цієї розмови такий: "Головна хиба нашого бюджету є вислідом всяких хіб парламентаризму, який веде до такої великої кількості ошуканств, що в його повені важко вже навіть зробити те, що є дійсною правдою. Визьмім наприклад систему невідповідальности. При сьогоднішніх виборах порадив я міністрам Царові і Складковському, щоб далися вибрати і на всякі кради послів, прогруючим їм кулакком, відповідали парламентарною мовою "ти дурню, я не відповідаюльний посол, як і ти, болване, а тому мовчи, і сховай пісок до виходка!"

Нічого й казати, Пилсудський є майстер у мові... виходка!

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

КНЯЖНА ВІКТОРІЯ ПОПАЛАСЬ НА РОБІТНИЧУ СЦЕНУ У ВІННІПЕГУ

Віннер, Ман.

Рік 1919. Листопад місяць вже сходил униз. На вітову березі Дністра на позолочених хрестах маєстриа св. Пантелеймона горі яскравий ражок. З довгими хрестами на мотузку, що оперізувало спашений став, анівно черепаниним ходом повзли ченці, похурі як оті манастірські мури. На моштану йшли. Пшли просити свого етову, щоб послали їм біогвардійську армію й допоміг манахам розгромити більшовицькі, робітничо-селянські загони, що розтаборились навколо маєстриа св. Пантелеймона.

Інакше думав біогвардійсь генерал Булаков, що зі своїм мурою захопався в манастир. Знав він, що не моштаново можна спасти манастир, ченців і кишків та поміщків, що їх прогонили більшовики геть далеко. Армію треба. Їй він оту армію організує з ченців. У долині на червоній рісі поогойдуться хрести, на рамені пораклілий мордерний кріс. Отак по моштані шоразу "манастірське військо" запровадиться на щіві з більшовиками.

Помуштрувавши свою "армію", генерал Булаков проводить решту часу на любовях з княжною та з баронессою. За любові княжної прийобири провести її таємним отвором над Дністер, а там човном переправити на другий бік, де ще немає катушків більшовицькі. Її батька княжної, князя Ракомецького, теж прірик зняли генерал на "той бік".

Подальку від тієї манастірської "армії" й моштані тримається поміщик Макарович Макуха. Звівни собі про запас харчів, грошей і ще дещого у два мішки, Макарович так і чемнить над ними дивити й номачи. Він, "ну скажіть на милость" не турбувався би нікого, коли б у нього була хобі поганенька окрема кімната. А тут роззугиють, як собаки". Не встигне лише відлучитись куди небудь від своїх мішків, ого, вже дечого забракне. І на грех навіть ніхто не звязав. А вже напосівся на його мабно кузні баронесі Себастьян. Він доконаче заховати усець запас Макаровича допринити й розподілити між усіх. "Цяком так, як це робить більшовики".

Тимчасом більшовицькі загони стивняють стерень навколо маєстриа св. Пантелеймона. Ше пару хвилин і більшовицькі салдати входять в манастир брамою, яку відкрив ім самий Хома, денщик генерала Булакова.

Отакій зміст трагікомедії "Княжна Вікторія", яка вперше появилася на робітничій сцені у Вінніпегу 1 листопада.

Савт Укр. Роб. Дому була сповнена слухачами. Десять було видно було порожнє місце й то збоку. Вєї чекали на Вікторію (т-ка Василюка). Ну й вона. Уже два місяці сердця цих задумливих стін... Ні вірити, ні молитися її. Вона починає вже добачувати поведи кругом себе фалш, гілоту. Так і говорить вона: "Одні не бірають в бога й моляться, бо вони ченці. Другі — не бірають в стичану і несуть її пранор, бо вони патріоті. Треті — розумнічають і проповідують мораль, бо на них маска порядності... Фаши! Гилота!... Ух гаді!"

І оті хвилинні повні болічой дивєри й рувої лютости як бурливі води Дністра пережирила т-ка Василюка апарі з дивяною Вікторією. Вона з нею тужила, плакала, й металася на отих гадах, що хотів-би ше жити...

Добре хоч, що її батько, (тов. Ланді) дав їй нагоду звєсти парадухок з отими гадами. Вмер, не дочекавшись приходу

П. І.

НАШ ПЛЯН У ПРЕСОВІЙ КАМПАНІЇ В ТОРОНТО!

Преском всіх братніх організацій на своїм засіданні дня 27 жовтня виробив слідуочу програму праці вчас кампанії в місяці листопада.

В неділю, дня 16 листопада, відбулася масова колекта хата в хату за придбанням нових переддлатників на "Українські Робітничі Вісти", "Фармерське Життя", "Бойову Молодь" і збиранням пресового фонду, як також збиранням залеглих переплат.

В суботу, дня 22 листопада, Драмгурток відіграє драму М. Ірчана "РОДИНА ШТКАРІВ".

На 30 листопада КОНЦЕРТ в користь пресової кампанії. Нашим кличем зараз до українських робітників і робітниць міста Торонто, які не є ще переддлатниками "Українських Робітничих Вістей", "Робітничі", "Фармерського Життя" і "Бойової Молоді", аби ставали масово в цім місяці новими переддлатниками робітничої преси, що є провідником класової боротьби і свідомости. Товариші і товаришки, возьміться масово до праці за нашу пресу, аби ми не повстидалися зі змаганням преском в Монреалі, який викладає преском в Торонто на змагання, а ми його прийняли з охотою.

Тож до праці, товариші і товаришки.

З товариським привітом,

Робкор Прескому Г. Байда.

На загальне домагання "Дванацять" другий раз!

Тому, що в суботу, 15 листопада, дуже багато людей вернулося від Укр. Роб. Дому у Вінніпегу, бо не хватало місць, тому, що велика скількість присутніх в салі піднесенням рук висловила бажання, щоб ГРАТИ "ДВАНАЦЯТЬ" ШЕ РАЗ — Драмспівгурток при Укр. Роб. Домі у Вінніпегу оцим повідомляє, що

в суботу, 22-го листопада В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВІДОГРАЄ ШЕ РАЗ СЛАВНУ ДРАМУ М. ІРЧАНА НА П'ЯТЬ ДИЙ

ДВАНАЦЯТЬ

Коли грано було що драму в минулу суботу, то багато людей вернулося до дому, бо не хватало ні фокетів, ні місця. Щоб дати нагоду тим людям, що вернули від Укр. Роб. Дому в минулу суботу, щоб дати нагоду тим, які минулої суботи взагалі не могли бути присутні, щоб нарешті дати нагоду тим, які й були присутні, але бажать побачити ще раз — Драмспівгурток відиграє "Дванацять" ще раз в суботу, 22 листопада. Тому перекажіть про це всім знайомим і приходіть самі, ще раз заповніть салу Українського Робітничого Дому!

ЦІНІ ТИКЕТІВ НИЗЬКІ, БО ЛИШЕ 35 І 25 Ц. ДЛЯ СТАРШИХ, А 10 Ц. ДЛЯ ДІТЕЙ.

Тикети продається тільки при касі, тому, коли хочете захопити краще місце, то не спізнуйтеся.

ПРИХОДІТЬ ПОСЛУХАТИ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В РАД. СОЮЗІ!

ПОДАЄМО ДО ВІДОМА ТРУДЯЩИМ ВІННІПЕГУ І ОКОЛИЦІ, А ЖІНКАМ РОБІТНИЦЯМ ЗОКРЕМА, ШО

В ЧЕТВЕР, 20 ЛИСТОПАДА 1930 Р.

В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

відбудеться

МАСОВЕ ВІЧЕ

НА ЯКОМУ ПРОМОВЛЯТИМЕ Т-КА АННА ЗЕНЬ, ПРО ПОЛОЖЕННЯ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Т-ка Зень їздила до Радянського Союзу з канадською Жіночою Делегацією й тепер вертає домів. Приходіть громадо, а зокрема повинні прийти жінки-робітничі, бо т-ка Зень була їхньою делегаткою до СРСР.

На вічу промовлятимуть також т.т. В. Н. КОЛІСНИК І А. БІЛЕЦЬКИЙ, кандидати в сегорічних міських виборах.

ПОЧАТОК ВІЧА В 8-ІЙ ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА!

Робітнику і робітнице! Час і вам подумати про своє завтра. Ніні ви здорові з своєю родиною, але ніхто не може сказати напевно, що з вами може бути завтра. Приходіть же на

МАСОВЕ ВІЧЕ

і почуєте про Робітничє Запомогове Товариство, яке покликано до життя самими робітниками і робітницями, щоби в часі нещасливого випадку, слабости, каліцтва або смерті дати матеріальну допомогу своєму членству.

Приходіть громадо на віче, щоби вислухати промови організатора т. І. Клябановського про значіння і користь Робітничого Запомогового Товариства для робітництва і трудящого фермерства.

КЕЛГАРИ, АЛТА., в суботу і неділю, 22 і 23 листопада, в годині 7-їй вечером.

КОРБІН, Б. К., у вівторок, 25 листопада, в годині 7 веч.

КІМБЕРЛІЙ, Б. К., в четвер, 27 листопада, в годині 7 веч.

КРЕНБРУК, Б. К., в п'ятницю, 28 листопада, в год. 7 веч.

ФЕРНІ, Б. К., в неділю, 30 листопада, в годині 7 вечером.

НАТАЛ, Б. К., у вівторок, 2 грудня, в годині 7 вечером.

БЕЛВІУ, АЛТА., в четвер, 4 грудня, в годині 7 вечером.

ГІЛКРЕСТ, АЛТА., в п'ятницю, 5 грудня, в год. 7 вечером.

КОЛМАН, АЛТА., в суботу і неділю, 6 і 7 грудня, в годині 7 вечером.

КОЛГОРСТ, АЛТА., у вівторок, 9 грудня, в год. 7 вечером.

ЛЕТБРИДЖ, АЛТА., в середу, 10 грудня, в год. 7 вечером.

Канчемо усі заряди відділів і усе членство добре проголосувати ці мітінги, щоби робітництво й трудяше фермерство численно на них приходило. Само членство також повинно усе прийти на ці мітінги!

Головний Заряд РЗТ.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ВІННІПЕГ, МАН.

Старанням і власними силами Польського Робітничого Товариства у Вінніпегу відбується в неділю, 23 листопада, в салі Поль. Роб. Дому ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ в користь польської робітничої газети, яка виходить в Дітроїт. Просіться робітництво прийти численно на цей концерт і помочи здобути фондів на підтримку однієї польської робітничої газети на американським континенті.

Концертний Комітет.

В суботу, 22 листопада, в годині 8:30 вечером Драмспівгурток ПРТ відиграє в салі Польського Робітничого Дому дві дуже смішні комедії "Pan Graszek idzie w kury" і "Swatka". Обі дво-актиєві є дуже смішні. Хто прийде, то насміється до слю. Просіться робітництво прийти численно. Вступ 35 центів.

В неділю, 23 листопада, в год. 2:30 поповудні відбудеться МІСЯЧНІ ЗБОРИ ПРТ. Нових членів вітаємо.

Заряд ПРТ.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Старанням Драмгуртка при відділі ТУРФДім в Іст Килдонан, відіграється в суботу, 22 листопада, вечером в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан прекрасну трагедію в 5-ох діях "ЛЮДОЖЕР". Драма ця змістою цікава та зворушаюча. Представляє підлість, пияцтво, проституцію, підступ, брехню, нахабство, спів, музику, гумор, трагедію і змагання за правду і честь. Драмгурток робить потрібні старання і драма відіграється успішно. Беруть участь першорядні сили Драмгуртка. Дітям понижє 16 літ без родичів вступ заборонений. Вступ 25 і 10 ц. Початок в годині 8:30 вечером. Дохід зі всіх підприємств йде на поміч нашій пресі. Приходіть громадо.

Режісер.

ЛЕТБРИДЖ, АЛТА.

Подаємо до відома всім охочим забавитися, що відділ Жіночої Секції ТУРФДім влаштує в суботу, 22 листопада, в Укр. Роб. Домі МАСКОВУ ЗАБАВУ. Для відповідно вбраних призначені гарні нагороди. Прихід призначений в користь укр. роб. преси.

Початок в год. 8:30 вечером.

УВАГА! ПАКАН, АЛТА.

Старанням відділу ТУРФДім в Пакан, АЛТА., відбудеться в неділю, 23 листопада, в Українським Фермерським Домі СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ з нагоди 13 роковин Жовтневої революції і 8 роковин смерті галицьких революціонерів Мельничука в Шереметі. На святі будуть промовляти товариши Досков і Олексюк. Просітьмо всіх доколичних фермерів прийти і гідно відсвяткувати ці незабутні дні.

Dr. F. RYBAK

(M.D., C.M., L.M., C.C.)

Лікар, оператор і акушер з практикою в Шикаго, Монреалі й Вінніпегу. Операції виконує в шпиталі. Office: Cor. SELKIRK & MCGREGOR STS. — Phone: 55 323. Residence: 562 ALFRED AVE., WINNIPEG. — Phone: 54 000.

СТРІЛЬЦІ УГА НА СВОМУ МАСОВОМУ МІТІНГУ СУДИЛИ Й ПЯТНУВАЛИ ЗРАДУ КОРПУСНИКІВ УГА Й ВАТАЖКІВ ЗУНР

Вінніпег, Ман.

Дня 13 листопада відбувся в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу мітінг бувших стрільців Української Галицької Армії. На цей мітінг громадо прибули бувші стрільці, таємно зражені своїми тодішніми провідниками.

Після відкриття і вибору голови та секретаря т. Ленартович переповів історію боротьби українських трудящих з польськими наїздниками та відрядив явну зраду українських панів, що можна було бачити на кожнім кроці. Стрільцтво, захоплене ідеєю висвободження, голоде, голодне йшло з п'ятьма набоями в завітній бій, в той час, коли по задах пани пішли, гуляли і бориславською нафтою торгували.

Згадав про теперішні події на наших рідних землях, про страшене катування наших братів та про угодоське становище української буржуазії. Про пастирський лист Шенціцького до всіх вірних "овечок", в якій осуджує теперішню боротьбу селян за визволення, мовляв, не противитись богові і Річпосполитій Польській та заклинає власті до покарання винуватих.

Після цього тов. Лісєць закликав присутніх на кожнім кроці висловити зраду наших провідників 1918 — 1919 р. Часто бурливі оплески переривали промову бесідника.

Жанієць пан хотів перебігти мітінгу, однак, присутні на це не дозволили.

Свою пресу ми маємо і до нині ми подамо все, про що тут говориться — заявили присутні стрільці УГА.

Згадав ще тов. Лісєць як завзято боролись наші стрільці за визволення рідної землі, як з одного фронту, не ступаючи до дому, з криком в руках йшли на другий фронт. Як багато гінуло їх на полі бою, а потім по Вадовицях, Домбах, Брестях, де толодом і букмом добили зраженних борців-героїв.

Тяжко говорити, агадуючи про це, говорив тов. Лісєць. Але не можна не згадати. Пам'ятні 1918 — 1919 р.р. мають бути наукою для нас, щоби більше не повторилась смутна й жахлива картина. Роки зради, обдурення широких мас завдали мають бути на наших очах. І коли знов заставлять нас боронити їхню "вітчину", дадуть нам кріє до рук, щоби ми знали, проти кого маємо звернутись.

А тов. Шатульський пояснив роботу тугешніх громад стрільцких зі своїм ватажком на чолі, котрого генеральський мундур висить в гардеробі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу. Вказав промовець, що є ще чимало невідомих і дають себе водити так, як водили нас всякі генерали 1918 — 1919 р.р.

Якнайсь осібняк хотів спровокувати, виходячи із салі, гук

гук: "Хто чується вірним сиром України, в кого пародія честь — хай виїде за мною!" І кількох таких осібників виїшло. Вийшов і той панок, що хотував. По робітничі й селяне не виїшли і не підуть більше за вами, панове.

Ми, панове, йшли за вашими фальшивими кличами. Ми своєю крєвою зрошували кожний клаптик землі, своїм тілом стелили рілля. Ми йшли, бо вірний вам, а ви нас танебно й подло зрадили. Більше нам з вами не подорожі. Ви показали нам правдиве своє обличчя ще 1918 — 1919 р.р. Та за вами більше не підемо. А чести ви хочете? Ваша честь, панове, вже продана. В ляхварів вона на кілочку висить. Ваша честь, це гарбання людського майна, ваша честь, це подля зради всього, що чесне. Ваша честь — це стигляк трупів найкращих українських синів селян і робітників. І не вам панове на честь доклинатись, яку ви давню в смердючій банючій втощили.

Таку відповідь дали свідомі, бувші стрільці. А т. Шатульський пояснив даліє роль стрільцких громад в майбутній війні, та вказав, яке становище забрати нам.

Ще говорив тов. Чучман, бувший стрілець УГА, про всякі садки панів, як йому відрисували його кровю десять буків за те, що до дому пішов скинути вишню сорочку та хліба на братів для себе.

Після цього відітанню відібув резолюцію, яку присутні одностороно прийняли повстанням з місьце.

Вибрано комітет, цілєю якою є скликати всіх бувших стрільців, висловити в правдивім світлі події з часів 1918 — 1919 р.р. та дати добру відповідь всім єничарикам та їхнім громадам. І живим словом і на сторінках нашої преси поствановили бувші стрільці викрикувати всі чорні вчинки, всі зради-панів, які ми боліємо відчувати на своїх селянських полях.

Стрілок.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

— відбудуться —

У ВІВТОРОК, 18 ЛИСТОПАДА

В ШКІЛЬНИЙ САЛІ УКР. РОБ. ДОМУ

Обов'язком кожного члена прибути на збори точно на вище означений час. Початок зборів в 8:30 год. вечер.

ЗАБАВА! ЗАБАВА!

СТАРАНИМ ВІДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ У ВІННІПЕГУ

— відбудеться —

В П'ЯТНИЦЮ, 21 ЛИСТОПАДА

В УКР. РОБ. ДОМІ

ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ.

Музика перворядна. Просіться всі о чисельну участь. Прихід з цієї забави йде на пресфонд "Бойової Молоді". Початок в годині 9-їй вечером. Забавком.

ПРИЙДІТЬ ЦІЄ СЕРЕДИ, 19 ЛИСТОПАДА, ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

Зараз уся Західня Україна у вогні й крові. По селах грабять фашистська салдатська Пласудського, масово вимордовуючи українських трудящих. Про усі ті дії на Західній Україні заговорить цієї середі тов. АРСЕН в Укр. Роб. Домі.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА У ВОГНІ Й КРОВІ

Така тема докладу на вечер у цю середу. Доклад почнеться в 9 годині в шкільній салі УРД. З отими діями докладчик познайомить слухачів ближче, визначить на мапі місця, куди бушує озвіріла салдатська кровавого Пласудського. Приходіть усі на доклад, хто є свідомий від праці того вечера.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ

ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.) в практикою в шпиталі в Монреалі й Ст. Бомфрес. 417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 866 (На місці а-ра і германська.) Уряду також вечером.

В РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКІЙ КИНАГАРНІ МОЖЕТЕ ВЖЕ НАБУТИ ПРЕКРАСНИЙ СТІННИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК

Робітничо-Фармерська Кингарня у Вінніпегу має на складі велику скількість українських стінних календарів. Цей календар, якого подаємо тут "кал", є один з краєвих стінних календарів. Висота його є 14X18 дюйм. Малюнок представляє гарну приборну, ріжними прекрасними українськими вишиванками хату, між якими стоїть гарно зібрана в український строю дівица. Через вікно в хаті видно прекрасний краєвид українського села. В долині на ним малюнок є причепленою малю українсько-англійський календарієм. Самий малюнок є в торі і на долній зміненій гарини блисками.

Цей "календар вишиваний" буде не тільки красою в нашій хаті, але також підручником для вистав вишиванок. Молозок цього календаря ви мали в минулому року, якого ми продали тисячі, тому ми замовили його й на 1931 рік велику скількість. Всього, що бажать мати гарний календар в своїй хаті, нехай співають з замовленням скоро, щоби могли його дістати. Ціна за один календар 25 центів. Замовлення заставляйте на адресу: WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 600 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

НАБУВАЙТЕ І ЧИТАЙТЕ ТВОРИ М. КОЦЮБИНСЬКОГО.

- Твори Коцюбинського том 1. ... \$1.25
- Твори Коцюбинського том 3. ... 1.25
- Твори Коцюбинського том 4. ... 1.00
- Твори Коцюбинського том 5. ... 1.25
- Будули вогні ... .35
- Колі не віяли ... .10
- Пе коптьор ... .10
- На віру ... .15
- Посол від чорного царя ... .10

Набувайте твори М. Коцюбинського для себе й для бібліотек своїх організацій. Замовлення разом з належністю засилайте до: WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 600 Selkirk Ave., Winnipeg.

ПОНДЬКІЮ свого стричного брата, Дмитра Буряка, з села Пронятич, Коли не віяли, Галичина. В Канаді він перебуває около 20 років! Приму інформації інформації на пошту адресу: ANNA BARABUCH 446 Franklin Street Winnipeg, Man.

ДР. Й. С. ЧАЙКІВ

ЛІКАР І ОПЕРАТОР (B.A., M.D.) Спеціаліст по венеричним недугам і спеціаліст-акушер. Office: 349 BATHURST STREET. Office і телефонія: 299 ROYCE AVENUE. Tel. TRINITY 7132 TORONTO, ONT. Tel. LLOYDVIEW 3353 Урядові години — від 2 до 4 і від 6 до 8.

УКРАЇНСЬКА АПТЕКА В ТОРОНТО

Має на складі всі старокраєві і канадські ліки та лівни. Всякі поради даємо безплатно. Коли Ви хорі, а хочете дістати добрі медичини, то зайдіть або пишіть до нашої аптеки на адресу: ROTHBART'S DRUG STORE 594 DUNDAS STREET, W. TORONTO, ONTARIO

РОБІТНИЧА КО-ОПЕРАТИВА У ВЕСТ ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ.

Ново-заснована Робітнича Ко-оператива має на складі гросерію і мясо. Ко-оперативно правлять самі робітники. Ко-оператива вислає товари на замовлення в найдалній ділянці міста, як також на завізничі дороги. Добра обслуга, взірцева чистота. Одні ціни для всіх. Чистий зиск ко-оператива звертає своїм покупцям. КУПАЙТЕ ВСІ У КО-ОПЕРАТИВІ!

INTERNATIONAL CO-OPERATIVE TRADING ASS'N Ltd

1101 Gore Street — West Fort William, Ont.

ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ

Ми відкрили філію близько почти п. ч. 1028 MAIN STREET — WINNIPEG. За чистення і прасовання мужського убрання або овечковата \$1.25. Хто принесє двоє убрань разом, випраусемо одно даром. Теж чистимо і прасуємо ріжні жіночі убрання. Зателефонуйте 54063, а злевістю оплатиться вам. THE DEPENDABLE DYERS AND CLEANERS LTD.